

Utrera Domínguez, David

La ciutat, professions i compres

In: Utrera Domínguez, David. *Cvičení z katalánštiny*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014, pp. 22-30

ISBN 978-80-210-7436-1; ISBN 978-80-210-7439-2 (online : Mobipocket)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/131592>

Access Date: 14. 03. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

3. La ciutat, professions i compres

la ciutat, les seves parts i equipaments

la ciutat	<i>město</i>	el barri	<i>čtvrť, městská část</i>
la capital	<i>hlavní město</i>	el passeig	<i>promenáda, korzo</i>
el port	<i>přístav</i>	el carrer	<i>ulice</i>
l'avinguda	<i>třída</i>	el camp	<i>venkov</i>
el poble	<i>vesnice</i>	la plaça	<i>náměstí</i>
el pont	<i>most</i>		
el centre (de la ciutat)	<i>střed města</i>		
l'urbs	<i>velkoměsto</i>	la metròpoli	<i>metropole</i>
la ciutat provincial/industrial/satèl.lit	<i>provinční město/průmyslové/satelitní</i>		
el raval/suburbi	<i>předměstí</i>	el balneari	<i>lázeňské město</i>
la urbanització	<i>sídlišť</i>	el districte	<i>okres</i>
la ronda	<i>objezd</i>	la carretera	<i>silnice</i>
la cruïlla	<i>křižovatka</i>	la via	<i>kolej, cesta</i>
la cantonada	<i>roh</i>	el carreró	<i>úzká ulička</i>
la vorera	<i>chodník</i>	l'alcaldia	<i>obecní úřad</i>
la il·luminació urbana	<i>městské osvětlení</i>	el fanal	<i>pouliční lampa</i>
el monument	<i>památník</i>	la catedral	<i>katedrála</i>
la zona industrial/comercial/residencial	<i>zóna průmyslová/obchodní/obytná</i>		
el veïnat	<i>sousedství; sousedé</i>	la piscina municipal	<i>městské koupaliště</i>
el parc zoològic	<i>zologická zahrada</i>	l'estadi	<i>stadión</i>
el camp de futbol	<i>fotbalové hřiště</i>	el funicular	<i>lanovka</i>
la policia	<i>policie</i>	la comissaria	<i>komisařství</i>
fer la patrulla	<i>být na hlídce</i>	cotxe de patrulla	<i>hlídkový vůz</i>
el lladre	<i>zloděj</i>	l'escurabutxaques	<i>kapsář</i>
el captaire	<i>žebrák</i>	captar/ demanar	<i>žebrot</i>
		almoïna	
la gasolinera/benzinera	<i>benzínová pumpa</i>	la caixa d'estalvi	<i>spořitelna</i>
el caixer	<i>bankomat</i>	la bústia	<i>poštovní schránka</i>

l'oficina d'informació turística	<i>turistické informace</i>	el cartell	<i>plakát informační</i>
el rètol	<i>nápis, vývěsný štít tabule</i>	la paperera	<i>odpadkový koš</i>
netejar els carrers a les nits	<i>čistit v noci ulice</i>	el paviment	<i>dlažba</i>
el bitllet	<i>lístek</i>	l'abonament	<i>předplatné</i>

equipaments i establiments

l'ajuntament	<i>radnice</i>	l'església	<i>kostel</i>
el banc	<i>banka</i>	el cinema	<i>kino</i>
el mercat	<i>trh</i>	el teatre	<i>divadlo</i>
la farmàcia	<i>lékárna</i>	l'hospital	<i>nemocnice</i>
l'estació de trens/autobusos	<i>nádraží vlakové/autobusové</i>		
l'estació de metro	<i>zastávka metra</i>	la biblioteca	<i>knihovna</i>
la parada d'autobús	<i>zastávka autobusu</i>	l'aeroport	<i>letišťe</i>
el correu	<i>pošta</i>	la botiga	<i>obchod</i>
el parc	<i>park</i>	la fàbrica	<i>továrna</i>
el pàrquing	<i>parkoviště</i>	la cabina de telèfon	<i>telefonní budka</i>
la cafeteria	<i>kavárna</i>	el restaurant	<i>restaurace</i>
l'hotel	<i>hotel</i>	el museu	<i>muzeum</i>
la universitat	<i>univerzita</i>	la facultat	<i>fakulta</i>
el supermercat	<i>supermarket</i>	la carnisseria	<i>masna</i>
la pastisseria	<i>cukrárna</i>	la fruiteria	<i>ovoce</i>
el forn de pa	<i>pekárna</i>	la verdureria	<i>zelenina</i>
el quiosc	<i>kiosk</i>	la llibreria	<i>knihkupectví</i>
la botiga de roba	<i>obchod s oblečením</i>	la perruqueria	<i>kadeřnictví</i>

altres llocs de treball, establiments i articles

la sabateria	<i>obuv</i>		
l'oficina	<i>kancelář</i>	el taller	<i>dílna; ateliér</i>
el despatx	<i>pracovna</i>	la granja	<i>statek, farma</i>

el magatzem	<i>sklad</i>	l'obra	<i>stavba</i>
l'empresa	<i>podnik</i>	la clínica	<i>klinika</i>
la xarcuteria	<i>uzeniny</i>	la peixateria	<i>obchod s rybami</i>
la papereria	<i>papírnictví</i>	l'adrogueria	<i>smíšené zboží</i>
la drogueria	<i>drogerie</i>	la bugaderia	<i>prádelna</i>
la colònia	<i>kolínská</i>		
les compreses	<i>dámské vložky</i>		
el perfum	<i>parfém</i>		
el pintallavis	<i>rtěnka</i>		
el desodorant	<i>deodorant</i>		
la tintoreria	<i>čistírna</i>		
la botiga	<i>de material d'oficina – kancelářské potřeby</i>		
	les estisores	<i>nůžky</i>	
	el llapis	<i>tužka</i>	
	la carpeta	<i>složka</i>	
	el bolígraf	<i>propisovací tužka</i>	
	el retolador	<i>fix</i>	
	la goma	<i>guma</i>	
	el sobre	<i>obálka</i>	
	el segell	<i>známka</i>	
	la cola	<i>lepidlo</i>	
	la llibreta	<i>sešit, notes</i>	
	el regle	<i>pravítko</i>	
	de mobles	<i>nábytek</i>	
	de roba	<i>oděvy</i>	
	d'objectes de regal	<i>dárkové zboží</i>	
	de queviures	<i>potraviny</i>	
	de joguines	<i>hračkářství</i>	
	de productes audiovisuals	<i>audiovizuální technika</i>	
	el vídeo	<i>video</i>	
	l'aparell	<i>přístroj</i>	
	el disc	<i>deska, disk</i>	

	el casset		<i>kazeta magnetofonová</i>
	el radiocasset		<i>magnetofon</i>
	l'ordinador		<i>počítač</i>
	el ratolí		<i>myš</i>
	l'altaveu		<i>reproduktor</i>
	els auriculars		<i>sluchátka</i>
	l'alta fidelitat		<i>věž</i>
	la càmera		<i>kamera; fotoaparát</i>
la ferreteria	<i>železářství</i>		
	l'escala		<i>žebřík</i>
	les tenalles		<i>kleště</i>
	la llima		<i>pilník</i>
	la destral		<i>sekera</i>
	el pot de pintura		<i>plechovka s barvou</i>
	la pala		<i>lopata</i>
	la rasqueta		<i>špachtle</i>
	la clau anglesa		<i>francouzský klíč</i>
	les alicates		<i>štípací kleště</i>
la parada de llegums	<i>stánek s luštěninami</i>		
l'estanc	<i>kiosk; obchod s tabákem</i>		
	el tabac		<i>tabák</i>
	l'encenedor		<i>zapalovač</i>
	el cendrer		<i>popelník</i>
	els llumins		<i>zápalky</i>
	la cigarreta		<i>cigareta</i>
	la pipa		<i>dýmka</i>
	el cigar		<i>doutník</i>
	el diari		<i>noviny</i>
	la revista		<i>časopis</i>
el transport públic			
l'autobús	<i>autobus</i>	el taxi	<i>taxi</i>
el tren	<i>vlak</i>	el metro	<i>metro</i>

el troleibús	<i>trolejbus</i>	el tramvia	<i>tramvaj</i>
la bicicleta	<i>kolo</i>		
els oficis			
la feina, el treball	<i>práce</i>		
el dependent/-a	<i>prodavač</i>	el carter/-a	<i>listonoš</i>
el cambrer/-a	<i>číšník</i>	el cuiner/-a	<i>kuchař</i>
el bomber	<i>hasič</i>	l'infermer/la -a	<i>zdravotník/sestra</i>
el metge/la metgessa	<i>lékař</i>	el paleta	<i>zedník</i>
el pintor/-a	<i>malíř (též pokojů)</i>	el mestre/-a	<i>učitel</i>
el conductor/-a	<i>řidič</i>	el policia	<i>policista</i>
l'obrer/-a	<i>dělník</i>	el secretàri/-a	<i>sekretář</i>

altres professions i artesans

l'alcalde	<i>starosta</i>		
l'advocat/-da	<i>advokát</i>	el camioner/-a	<i>řidič kamiónu</i>
el barber/-a	<i>holič</i>	el xofer	<i>řidič</i>
afaitar-se	<i>holit se</i>	el forner/-a	<i>pekař</i>
barba	<i>plnovous</i>	el mecànic-a	<i>mechanik</i>
el bigoti	<i>knírek</i>	el sabater/-a	<i>obuvník; švec</i>
la fulla d'afaitar	<i>žiletka</i>	el ferrer	<i>kovář</i>
la navalla	<i>břitva</i>	el comerciant/-a	<i>obchodník</i>
la brotxa	<i>šětka</i>		
el perruquer/-a	<i>kadeřník</i>		
rentar els cabells	<i>umýt vlasy</i>		
tallar els cabells	<i>stříhat vlasy</i>		
la cabellera	<i>kadeř; dlouhé vlasy; účes</i>		
el floc	<i>pramínek; kadeř</i>		
fer-se la clenxa al mig	<i>udělat si pěšinku uprostřed</i>		
raspallar	<i>kartáčovat</i>		
el carnisser/-a	<i>řezník</i>		
l'electricista	<i>elektrikář</i>		
l'endoll	<i>zásuvka; zástrčka</i>		

endollar/desendollar	<i>zapojit do zástrčky/odpojit</i>		
la xarxa elèctrica	<i>elektrická síť</i>		
el cable	<i>kabel</i>		
l'interruptor	<i>vypínač</i>		
el curtcircuit	<i>skrat</i>		
el farmacèutic/-a	<i>lékárník</i>		
l'empresari/-ària	<i>podnikatel</i>	l'escombriaire	<i>popelář</i>
la mestressa de casa	<i>hospodyně</i>	el guàrdia	<i>strážník</i>
l'hostessa	<i>letuška</i>	el fuster	<i>truhlář</i>
el sastre	<i>krejčí</i>	la serra	<i>pila</i>
el modista	<i>švadlena; módní návrhář</i>	el clau	<i>hřebík</i>
l'estudiant/ -a	<i>student</i>	el martell	<i>kladivo</i>
el periodista	<i>novinář</i>	el tornavis	<i>šroubovák</i>
l'empleat/-da	<i>zaměstnanec; úředník</i>	cargolar	<i>přišroubovat</i>
el director/-a	<i>ředitel</i>	enroscar	<i>zašroubovat</i>
el pagès/-esa	<i>venkovan; rolník</i>	el trepant	<i>vrtáčka</i>
el lampista	<i>elektrikář; instalatér</i>	clavar	<i>přítlouci</i>
el tub	<i>trubka; roura</i>	el paleta	<i>zedník</i>
l'aixeta	<i>kohoutek</i>	la paleta	<i>lžíce</i>
la canonada	<i>potrubí</i>	el maó	<i>cihla</i>
embussar-se	<i>ucpat se</i>	el formigó	<i>beton</i>
el jutge/-essa	<i>soudce</i>	l'argamassa	<i>malta</i>
el tribunal	<i>soud</i>	la bastida	<i>lešení</i>

Fraseologia

On viu? / On žijete? / *Kde bydlíš*

M'estic al carrer Aragó, cantonada passeig de Gràcia / *Bydlím na rohu Aragó a Grácie.*

En Miquel viu al costat del quiosc / *Miquel bydlí vedle kiosku.*

A quina hora obre el forn de pa? / *V kolik hodin otvírá pekárna?*

Com s'hi va, a casa teva? / *Jak se jde k tobě domů.*

On és la farmàcia / *Kde je lékárna?*

Agafes l'autobús per anar a casa? / *Jezdíš domů autobusem?*

Que hi ha un hotel a prop? / *Je tu blízko nějaký hotel?*

Agafes aquest carrer tot recte i el segon a la dreta / *Po této ulici pořád rovně a druhou doprava.*

Baixes a la Plaça Major / *Vystoupíš na Hlavním náměstí.*

Tombar a l'esquerra / *zatočit do leva*

Agafa aquest carrer / *jdi touto ulicí*

Creuar la carretera / *přejít silnici*

Agafa l'autobús / *jeď autobusem*

Agafa el 2 / *jeď dvojkou*

Imposar una multa / *dát pokutu*

El 3 circula tota la nit / *trojka jezdí celou noc*

Transbordar / *přestoupit*

Vaig amb el tren / *Jezdím vlakem.*

Canviar de tren / *přesednout na vlak*

De què treballa? / *Čím je?*

Treballa d'infermera. / *Pracuje jako zdravotní sestra.*

Fa de carnisser / *Pracuje jako řezník*

Estar de baixa/d'alta / *Být na neschopence/být uschopněn*

Estar aturat / *Být nezaměstnaný*

Prohibit trepitjar la gespa / *zakázáno šlapat na trávnik*

Mantenir l'ordre a la ciutat / *udržet pořádek ve městě*

Mantenir neta la ciutat / *udržovat čisté město*

Frases fetes:

anar-se'n a l'altre barri

ser un pixapins

viure a pagès

ser com a casa

Text 1

Un barri és una zona d'una ciutat o poble que normalment té certs trets d'identitat pròpia. Els seus habitants sovint tenen un sentit d'arrelament. Aquesta “personalitat” especial del barri pot ser motiu d'orgull i de, fins i tot, competència envers altres barris, per exemple sobre quin barri té les millors festes, activitats o els millors serveis.

Un barri pot aparéixer per una decisió administrativa de les autoritats, per un desenvolupament immobiliari (com els barris obrers creats entorn de fàbriques) o pels canvis en la societat i en la història.

Els barris sovint s'associen a classes socials: barris de classe alta, situats normalment en zones tranquiles i rodejats de jardins, els barris de classe treballadora, amb pisos i cases modestes, els barris de classe baixa o suburbis, situats normalment en la perifèria industrial de les ciutats, on s'hi troben moltes persones pobres i marginades.

Text 2

Llegiu i escolteu aquesta cançó del tenor català Josep Carreres.

La meva ciutat (Josep Carreres)

Com podria dir-vos, si no la sabíeu,
la meva ciutat.
La meva ciutat,
amb l'alba es desperta i és ampla i oberta
la meva ciutat.
És feta amb les pedres i amb l'ànima i l'aire
i el sol i les pluges de segles passats.
És feta de vida que passa a corrues i és d'ara
amb els homes d'ulls esperançats.
Amb arbres que vessen ocells a la rambla,
amb flors que endiumengen vents de llibertat,
amb crits i banderes i gent abrandada.
El treball i el somni caminen plegats.
Com podria dir-vos, si no la sabíeu, la meva ciutat.
La meva ciutat

El verd l'acompanya i el blau l'amanyaga
és seva l'onada i el mar encalmat,
el port emmiralla núvols sense pressa,
de vegades sembla que el temps s'ha aturat.
Com podria dir-vos, si no la sabíeu, la meva ciutat.
La meva ciutat.
La tardor no porta cap vel d'enyorança,
és tot esperança el setembre daurat.
I enllà de les festes somriu Barcelona,
l'eterna, la jove que m'ha enamorat.
La meva ciutat

Activitats

- Descriu la teva ciutat/poble.
- Quins establiments tens prop de casa teva i què hi trobes a faltar?
- Qui s'ocupa de reparar les avaries a casa teva?
- T'estimes més anar de compres als supermercats o a botigues petites? Per què?
- Creus que les botigues petites desapareixeran degut a la competència dels supermercats i de les grans superfícies?
- Com funcionen els serveis públics a la teva ciutat? Quins serveis hi ha a la teva ciutat?
- T'agrada anar de compres? Què compres habitualment?
- Com és el teu barri? És sorollós o silenciós?
- El teu barri és segur? Per què?
- Quan de temps fa que vius al teu barri?
- Quins llocs interessants hi ha al teu barri (parcs, museus, monuments, botigues especials...)?
- Preferiries viure en un altre barri? Per què?
- Dóna indicacions sobre com arribar des de l'estació de trens a la facultat caminant, amb tramvia o altres.
- Com t'imagines les ciutats del futur?